

Yksikön toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatusyksikkö Kytöniitty-Pakila 2018-2019

Helsinki

Pidämme tärkeinä

- Toimintakulttuurimme on sensitiivinen, kannustava ja positiivinen. Meillä on arvostava tapa suhtautua lapsiin, perheisiin ja työtovereihin ja ratkaisukeskeinen tapa suhtautua haasteisiin. Tämä kaikki näkyy henkilökunnan sitoutumisena työhön.
- Pedagogiikka ohjaa toimintaamme, se näkyy arjen tilanteissa ja kohtaamisissa. Pystymme perustelemaan arjen ja toiminnan ratkaisut pedagogisesti mietittyinä.
- Arvostamme kouluttautumista ja jaamme tietoa sekä osaamista omalle tiimille ja työyhteisölle.
- Johtamisessa työvuorosuunnittelu lähtee lapsiryhmän tarpeista käsin. Pedagogiikka on tärkeässä asemassa ja se näkyy palaverikäytännöissä ja niiden sisällöissä. Johtamiskulttuuri on keskustelevaa ja kuuntelevaa. Lisäksi se kannustaa ja mahdollistaa koulutuksiin osallistumisen.
- Pidämme tärkeinä oppimisympäristön turvallisuutta, niin psyykkistä kuin fyysistäkin. Arvostamme leikkiä kaiken toiminnan perustana.
- Käytämme positiivista pedagogiikkaa toiminnassamme ja työyhteisössä. Pk Pakilassa Hyveet ovat lisäksi toiminnan arvoperustana.
- Harjaannutamme lasten sosiaalisia taitoja päivittäisissä tilanteissa ja selvitämme mm. kiusaamistilanteet yhteistyössä lasten ja vanhempien kanssa.
- Olemme motivoituneita kehittämään ja arvioimaan toimintakulttuuriamme.

- Osallisuus näkyy työssämme lapsia havainnoiden, keskustellen arjessa, haastattelemalla, poimimalla lasten ideoita toimintaan, joskus hyvinkin spontaanisti. Arvostamme lasten mielipiteitä, vanhemmat tulevat kuulluksi ja arvostamme perheiden moninaisuutta.
- Lapsi otetaan mukaan suunnittelemaan oppimisympäristöä ja hän saa vaikuttaa omiin leikkeihinsä ja leikkiympäristöihin ja omaan päiväänsä. Lepohetkillä ei tarvitse nukkua, lapsi voi myös istua omalla paikallaan ja kuunnella satua ja musiikkia.
- Henkilökunnan osallisuus näkyy toiminnan mahdollistajana, em. asiat otetaan huomioon. Kasvattaja on läsnä arjen tilanteissa aktiivisesti.
- Kasvattajien asenteissa näkyy sukupuolisensitiivisyys.
- Olemme ekologisia toiminnassamme; lajittelemme papereita, kartonkeja, pahveja, biojätettä. Käytämme luonnonmateriaaleja, ja kierrätämme toimintavälineitä yksikön kesken. Huolehdimme ettemme käytä vettä turhaan ja sammutamme turhaan palavia valaisimia. Huomioimme tulostimen käytössä ekologisuuden. Kierrätämme kalusteita varhaiskasvatusyksiköiden kesken.
- Kulttuurinen moninaisuus näkyy toiminnassamme oppimisympäristöissä ja luontevina tilanteina arjessa. Keskustelemme lasten kanssa heidän lomamatkoistaan, kuuntelemme musiikkia ympäri maailman, luemme satuja toisista maista ja kulttuureista. Ryhmissä on maailman kartat esillä.
- Henkilökunnassa on työntekijöitä muista kulttuureista, vietämme eri kulttuurien teemapäiviä-viikkoja.
- Suomalaiseen kulttuuriin liittyviä juhlapäiviä vietämme päiväkodeissamme kulttuurisen vuosikellon mukaan.

Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen ja lapsen vasu toiminnan suunnittelussa

- Lapsen aloitettua varhaiskasvatuksen, me tarjoamme ja suosittelemme perheille noin viikon tutustumisjaksoa yhdessä vanhempien kanssa päiväkotiin. Vanhemmat tutustuttavat lapsen päiväkotiin yhteistyössä kasvattajien kanssa. Keskustelemme lapsen kehityksestä, tavoista ja tottumuksista, vanhempien toiveista aloituskeskustelussa.
- Tarjoamme myös mahdollisuutta kotikäyntiin, jolloin kasvattaja käy päiväkodista lapsen kotona, keskustelee lapsesta ja perheen odotuksista varhaiskasvatusta kohtaan. Tällä haluamme varmistaa, että lapsen varhaiskasvatuksen alkutaival sujuisi mahdollisimman joustavasti ja lapsentahtisesti.
- Kun lapsi siirtyy päiväkodissamme ryhmästä toiseen, pidämme ns. siirtokeskustelun yhteistyössä tulevan ryhmän lastentarhanopettajan ja vanhempien kanssa. Tällöin lapsesta siirtyä ajankohtainen tieto uuteen ryhmään. Samoin toimimme, jos lapsi vaihtaa päiväkotia.

- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmat laaditaan syksyllä elo-syyskuussa moniammatillisesti lapsen ryhmän kasvattajien kanssa. Keskustelun käy ja kirjaa ryhmän lastentarhanopettaja.
- Lapsia on haastateltu ennen vasu- ja leopskeskusteluja. Suunnitelma käydään moniammatillisesti läpi ennen Vasu- ja leopskeskusteluja.
- Lapsen vasuun kirjataan myös toimintakauden aikana lapsen kehitykseen tai muita vanhemmilta nousseita asioita. Vasu- ja leopskeskustelussa keskustellaan erityisesti lasten vahvuuksista. Päiväkodin ja ryhmän toiminta suunnitellaan ja toteutetaan näiden keskustelujen pohjalta. Tiimit sitoutuvat lapsen vasujen ja leopsien toteuttamiseen.
- Keväällä pidetään vasun arviointikeskustelut. Vasukeskusteluille järjestetään toimintakauden aikana aina aikaa, jos vanhemmat sitä toivovat.
- Vanhempien kanssa keskustellaan päivittäin ja leops- ja vasukeskusteluissa heiltä kysytään, kuinka he haluavat osallistua lasten varhaiskasvatukseen. Kannustamme vanhempia luomaan kaverisuhteita toisten lasten perheiden kanssa.

• Ryhmien muodostaminen

Keskustelemme päiväkodin kasvattajien kanssa ryhmien pedagogisen toiminnallisuuden periaatteista. Huomioimme ryhmiä muodostaessa lasten ominaiset tavat toimia, arjen rakenteet, oppimisympäristöt ja tilojen muunneltavuudet. Mietimme kunkin lapsen kohdalla hänelle sopivan ryhmärakenteen sekä kasvua ja kehitystä tukevan vertaisryhmän. Henkilöstöresurssi hyödynnetään siten, että kaikkien työpanos kohdistuu tehokkaasti lasten kanssa tehtävään pedagogiseen työhön.

Oppimisympäristö

Lapset käyttävät päiväkodin ryhmätiloja, salia ja muita pieniä toimintatiloja, jotka sijaitsevat eripuolilla päiväkotia. Meillä on mahdollisuus oppimiseen ja leikkeihin sisällä, ulkona pihalla, lähialueen urheilukentillä ja metsissä, leikki- ja liikuntapuistoissa. Teemme yhteistyötä lähialueella toimivien järjestön, liikuntahallien, koulujen, vanhainkotien, kirjaston kanssa. Teemme retkiä myös koko Helsingin alueella.

Huolehdimme tilojen ja tavaroiden turvallisuudesta, olemme laatineet yhteisiä sopimuksia lasten kanssa. Tiedämme kuinka toimia uhka- ja vaaratilanteissa.

Oppimisympäristöä muokataan lasten mielenkiinnon mukaan ja he saavat esittää toiveita, heitä otetaan mukaan toteuttamaan oppimisympäristön muokkausta.

Mikä tahansa lelu voi kuulua mihin tahansa leikkiin. Aikuinen ei päättä mikä tavara kuuluu mihinkin leikkiin. Kaikki välineet ovat lasten saatavilla ja lasten kanssa etsitään ja haetaan päiväkodista tarvittavaa materiaalia esim. kädentaitoihin, leikkiin, liikkumiseen. Toimintamateriaalit- ja välineet ovat kaikkien käytössä.

Lukukautena 2018-2019 metsäympäristön ja luonnon merkitys ovat nousseet lasten huoltajien kanssa käydyissä vasu- ja leopskeskusteluissa. Lisäämme toimintaamme metsäretkiä ja luonnossa liikkumista sekä havainnointia.

Digitalisaation tupa-tavoite varhaiskasvatuksessa

- Lukukautena 2018-2019 tavoitteeksi otamme 100 oivallusta mediareppuun-materiaalin käyttöön ryhmissämme. Tammikuussa ja toukokuussa arvioimme, kuinka materiaalin käyttöä on hyödynnetty päiväkodin arjessa.

Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde

Toimintakulttuurimme on sensitiivinen, kannustava ja positiivinen. Meillä on ratkaisukeskeinen tapa suhtautua haasteisiin ja toista arvostava suhteessa lapsiin, perheisiin ja työtovereihin.

Tämä kaikki näkyy henkilökunnan sitoutumisena työhön. Pedagogiikka ohjaa toimintaamme, se näkyy arjen tilanteissa ja kohtaamisissa. Pystymme perustelemaan arjen ja toiminnan ratkaisut pedagogisesti mietittyinä. Arvostamme kouluttautumista ja jaamme tietoa sekä osaamista omalle tiimille ja työyhteisölle.

Arjessamme näkyy avoin ja sensitiivinen kohtaaminen lasten, vanhempien ja kasvattajien välillä. Kuuntelemme ja pysähdymme lasten kysymysten ja kommenttien äärelle. Lapsi tuntee, että häntä kuullaan. Aikuinen kohtaa lapsen henkilökohtaisesti tämän tullessa päiväkotiin ja päiväkotipäivän aikana aikuinen osoittaa omalla kehonkielellään ja ystävällisellä puhetyylillään, että lapsi ja lapsen esittämät kysymykset ja tarinat ovat merkityksellisiä. Aikuiset ovat leikillisiä, huumorintajuisia, lempeitä, ystävällisiä, lapsia ja vanhempia kuuntelevia ja arvostavia- ammatillisuus on hallussa.

Aikuiset toimivat esimerkkeinä lapsille kaikessa toiminnassa, myös kuinka kohdataan ja puhutaan työyhteisön muille jäsenille sekä vanhemmille.

Pidämme vuorovaikutusleikkikerhoja sekä toimimme pienryhmissä. Ryhmät miettivät syksyisen toimintakauden alkaessa yhdessä lasten kanssa ryhmän yhteiset ”pelisäännöt” .

Aikuiset istuvat lasten kanssa samassa ruokapöydässä. Päivittäisissä ruokapöytäkeskusteluissa korostuvat hyvät tavat ja vuorovaikutustaidot kehittyvät. Ruokailutilanteissa olemme sensitiivisiä ja annamme isompien lasten ottaa itse ruokaa. Tavoitteena on tutustua uusiin makuihin pikkuhiljaa ja lapsen tahtisesti.

Leikkiin kannustava toimintakulttuuri:

Meillä kasvattajat ovat mukana leikissä, erityisesti uusien lapsien ryhmäyttämisessä pidämme sitä tärkeänä. Kasvattajat havainnoivat leikkejä, näin saamme selville lasten kiinnostuksen kohteet ja ideat →yhteinen projekti lähtee muotoutumaan. Aikuiset ovat läsnä ja saatavilla lasten leikkitilanteissa.

Aikuiset opettavat ja rikastuttavat lasten leikkiä tuomalla uusia materiaaleja leikkiin, vievät leikin juonta eteenpäin ja osallistuvat aktiivisina leikkeihin.

Leikin avulla tapahtuu kielen rikastuttamista esim. ammattiin liittyvä sanastoa. Harjoitteleminen ja opettelemme leikina avulla muitakin oppimisen osa-alueita; kauppa-koululeikissä tulevat hyvin esille numerot, kirjaimet ja vuorovaikutus muiden lasten kanssa. Leikki on vuorovaikutusta koko ajan.

Meillä leikit saavat jäädä paikoilleen, niitä ei tarvitse heti siivota pois. Leikkiprojektimme kestävät esim. koko aamupäivän niin sisällä kuin ulkonakin. Leikit saavat levittäytyä ympäri päiväkotia. Järjestämme lapsille koko päiväkodin yhteisiä leikkiprojekteja esim. kaupunki, retki, matka, europäivä, satuhahmopäivä, entisajan leikit. Metsä on erinomainen oppimis- ja leikkiympäristö. Metsäleikit ovat suosittuja ja ne jatkuvat seuraavalla kerralla, kun metsään tullaan.

Oman lelun päivä joka päivä. Leikimme pihaleikkejä suunnitelmallisesti. Pk Pakilassa olemme jakaneet pihaleikkien ohjaamisvastuuta viikoittain ryhmille.

Kerromme vanhemmille mitä lapsi on leikkinyt ja mitä leikissä on pedagogisesti harjoiteltu ja opittu.

Mottona pidämmekin; Kannusta , huomaa kaverin onnistuminen, palautteen antaminen ja nautimme yhdessä tekemisestä.

Kehittämiskohteeksi valitsimme: Yhteistyötä- toimintaa ryhmien ja päiväkotiemme välillä lisätään edelleen mm. ”lapsivierailujen” ja yhteisen toiminnan suunnittelun avulla.

Leikkiä yli ryhmärajojen tavoitetta on toteutettu mm. kerran kuussa, perjantaisin, jokainen ryhmä omalla vuorollaan suunnittelee yhteisen leikin saliin, johon kaikki ryhmät voivat osallistua. Yhteistyö päiväkotien kesken otimme tavoitteeksi, ryhmässä meneillään olevien projektien yhteyteen suunniteltavan leikin.

Arvioimme tavoitteen toteutumista kuukausittain, kuinka talojen yhteiset leikit ovat toteutuneet.

Laaja-alainen osaaminen

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla.

Yksikön nostot/kehittämisen alueet. Laaja-alaisen osaamisen alueet on kuvattu kattavasti Helsingin Vasussa.

Helsinki

Kehittämisen alueeksi valitsimme monilukutaidon ja tieto- ja viestintäteknologian.

Kannustamme lapsia havainnoimaan ympäristöään. Lapset huomioivat ympäristössään olevia kuvia, tekstejä jne. jotta monilukutaito kehittyy.

Hyödynnämme digivälineitä toiminnassamme monipuolisemmin lasten kanssa mm. ”pädiryhmät”, sarjakuvia tableteille, 100 oivallusta mediareppuun.

Helsinki

Oppimisen alueet

Yksikön nostot/kehittämisen alueet. Oppimisen alueet on kuvattu kattavasti Helsingin Vasussa.

- *Valitsimme tutkin ja toimin ympäristössäni sekä teito- ja viestintäteknologia-kasvatukseen.*

Lasten elämään liittyvää mediasisältöä ja sen todenmukaista pohdintaa yhdessä lasten kanssa. Harjoitellaan lähde- ja mediakriittisyyttä (kuluttajakasvatus).

- *Toiseksi kehittämisen alueeksi valitsimme kielen rikasmaailma sekä ilmaisun monet muodot.*

Kuvien ja valokuvien avulla lapsia rohkaistaan kertomaan ja ilmaisemaan itseään sanallisesti asioita. Kasvattaja sanoittaa ja selittää , ”avaa” , käsitteitä lapsille ja näin rikastuttaa lasten sanavarastoa.

Kasvattajan rooli on esimerkkinä kielen rikastuttajana ja mallinantajana.

Lapset harjoittelevat keskustelemista ja toisten kuuntelemista.

Yhteistyö ja viestintä

Huoltajien osallisuus

- Vanhempien kanssa keskustellaan päivittäin ja he tulevat kuulluksi. Vanhemmat arvostavat avointa keskustelukulttuuria yksikössämme.
- Leops- ja vasukeskusteluissa heiltä kysytään, kuinka he haluavat osallistua lasten varhaiskasvatukseen.
- Kannustamme vanhempia luomaan kaverisuhteita toisten lasten perheiden kanssa.
- Vanhemmat saavat osallistua halutessaan lapsen päiväkotipäivään. Vanhempien osaamista jaetaan heidän oman ammatin kautta esim. poliisi, muusikko, kemisti. Kannustamme vanhempia osallistumaan myös päiväkodin retkille. Vanhemmat voivat tulla kertomaan lapsiryhmälle tai päiväkodille omasta kulttuuristaan.
- Päiväkodeissamme toimii vanhempaintoimikunnat, jotka järjestävät yhteisiä tapahtumia päiväkotien perheille.
- Järjestämme vanhempainilaisuuksia, sekä toiminnallisia iltapäiviä, jotka ovat tarkoitettu koko perheelle.
- Huoltajille viestitään toiminnasta sähköpostitse.
- Huoltajat osallistuvat toimintasuunnitelman tekoon leops- ja vasukeskusteluissa sekä vanhempainilaisuuksissa käsiteltävien ryhmän sekä koko päiväkodin toiminnan arvioinnin ja kehittämisen avulla.

Monialainen yhteistyö

- Teemme yhteistyötä lähialueella toimivien päiväkotien, järjestön, liikuntahallien, koulujen, vanhainkotien, kirjaston, neuvolan, alueellisen kiertävän lastentarhanopettajan (kelton), suomi toisena kielenä lastentarhanopettajan kanssa.

Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Pedagogisen toiminnan arvioinnin tarkoitus on varhaiskasvatuksen kehittäminen sekä lasten kehityksen ja oppimisen edellytysten parantaminen. Toiminnan arvioinnin on oltava systemaattista ja säännöllistä, ja sitä pitää tehdä niin toimipiste- kuin ryhmätasollakin. Arvioinnin tulee perustua dokumentoituihin tosiasioihin ja arviointia tulee tehdä suhteessa varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteisiin sekä toimipisteen toimintasuunnitelmaan.

Pedagoginen dokumentointi

Arvoimme toimintaamme itsearviointin, tiimin sekä työyhteisön arvioinnin avulla. Keskustelemme pedagogisista tilanteista tiimeissä ja työyhteisössä. Muutamme toimintaamme arvioinnin jälkeen, jos siihen on tarvetta. Ryhmät pohtivat ja arvioivat toimintaansa mm. Ryhmän toiminnan suunnittelu - asiakirjan pohjalta. Sinne kirjataan laaja-alaisen oppimisen osa-alueet, kuinka niitä toteutetaan ryhmässä. Sallimme kokeilukulttuurin, heti ei tarvitse onnistua täydellisesti. Meillä on avoin ja pohdiskeleva keskustelukulttuuri yhteisössämme ja osaamme ratkaisukeskeisesti arvioida ja kohdata haasteita.

Haastattelemme lapsia ennen ja jälkeen toiminnan. Miten suunnittelit? Miten toteutit? Miten onnistuit? Lapset valo-videokuvaavat itse toimintaa, ja sitä käsitellään lasten/ yksittäisen lapsen kanssa. Esittelemme vanhemmille lasten/lapsista kuvaamia toimintoja mm. valokuvin, kasvun kansioden, tablettien sekä lasten töiden avulla. Dokumentteja kerätään pitkin vuotta ja vanhemmat saavat tilaisuuden havainnoida ja arvioida lapsen varhaiskasvatusta. Pyrkimystä on syventää keskustelua myös vanhempien kanssa. Pyydämme vanhempia antamaan meille ajantasaista palautetta, ei vain asiakaskyselyjen avulla, vaan läpi toimintakauden. Vanhemmat ovat antaneet palautetta myös vasu- ja leopskeskusteluissa, vanhempaintilaisuuksissa, sähköpostitse. Lapsia on haastateltu ennen vasu- ja leopskeskusteluja, nämä keskustelut käydään ennen ja jälkeen keskustelujen moniammatillisesti tiimissä läpi. Vanhemmat arvostavat kovasti, kun päiväkodeissamme panostetaan vuorovaikutustaitojen harjaannuttamiseen sekä, että pidämme leikkiä toiminnan kantavana voimana.